

การศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง
ชื่อหลักสูตรวิชาการทอผ้าไหมลายดอกคุณ จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
ด้านความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบัวเขต

ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนระดับรากฐานที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย ผู้ด้อย พลาด ขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะ และทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อการมีรายได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมอาชีพ ได้รับความรู้สามารถ นำไปประกอบอาชีพสร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ยังมีเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่ เป็นฐานการพัฒนา area based Development ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน Career Based Education ในหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพ ด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพ ด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพ ด้านพาณิชยกรรม และบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพและเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up skill Re skill ละ new skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงาน เพื่อตอบสนอง นโยบายของรัฐบาล

หลักการของหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบัวเขต เห็นว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมชุมชนระดับอำเภอ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการขับเคลื่อนการศึกษาของสถานศึกษา โดยเฉพาะใน ๕ กลุ่มอาชีพ ที่ได้มอบหมายให้ ศกร.ระดับตำบล ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น เพื่อการมีงานทำให้สอดคล้องตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและศักยภาพของพื้นที่ การดำเนินงานโครงการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนผู้ด้อย ผู้พลาด ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งประชาชนทั่วไป เข้าสู่ช่องทางการประกอบอาชีพ และการเรียนรู้อาชีพเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นการทอผ้าไหมลายดอกคุณ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการทอผ้าไหมและออกแบบผลิตภัณฑ์ลายดอกคุณ
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนนอกระบบที่ว่างงานและต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่
- ประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม
- ประชาชนทั่วไปที่สนใจ

ระยะเวลา จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน ๕ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

โครงสร้างของหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ การทอผ้าไหมลายดอก	๑.อธิบาย ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมลายดอก ๒.อธิบาย ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมลายดอก ได้แก่ การวางแผนและการบริหารจัดการ การหาแหล่งเงินทุน ความต้องการทางตลาดและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้ ๓. สามารถจัดหาแหล่งเรียนรู้ ๔. สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้	๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ การทอผ้าไหมลายดอก ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมลายดอก - การวางแผนและการบริหารจัดการ - การหาแหล่งเงินทุน - ความต้องการทางตลาด ๓.ช่องทางการจัดจำหน่าย ๔.การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมลายดอก	-วิทยากรบรรยายให้ความรู้เบื้องต้น -กระบวนการและรูปแบบการทอผ้าไหมลายดอก -ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมลายดอก	๓	-
๒.	๒.ทักษะการประกอบอาชีพ การทอผ้าไหมลายดอก	๑.อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าไหมลายดอก กระบวนการและรูปแบบการทอผ้าไหม ๒.สามารถเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบได้แก่ ขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการทอ การเลือกเส้นไหม วัตถุดิบและส่วนประกอบ ๓.สามารถอธิบายการฟอกไหมได้แก่ วัตถุประสงค์ของการฟอกไหมลายดอก วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าไหม - กระบวนการและรูปแบบการทอผ้าไหมลายดอก ๒.การเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบ -ขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการทอ -การเลือกเส้นไหม -วัตถุดิบและส่วนประกอบ ๓.การฟอกไหม -วัตถุประสงค์การฟอกไหม -วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม	-วิทยากรบรรยายและสาธิต -ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าไหม -อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ -ฝึกปฏิบัติจริง -ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง		๓๕

		ขั้นตอนการพอกไหม และ ข้อควรระวังในการพอก ไหม ๔.สามารถอธิบายการการ ก๊วไหม/การแกว่งไหม ได้แก่ จุดประสงค์ของการ ก๊วไหม/การแกว่งไหม วัสดุและอุปกรณ์ วิธีการ ก๊วไหม/การแกว่งไหม ๕.อธิบายและสาธิตการ เตรียมเส้นไหมพุ่ง/ไหมยืน ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียม เส้นไหมพุ่ง/ยืนการ ออกแบบลวดลายและการ ร้อยหลอดเล็กเป็นพวง ๖.สามารถอธิบายและ สาธิตการคันไหม ได้แก่ จุดประสงค์ของการคัน ไหม วัสดุและอุปกรณ์ วิธีการคันไหมและข้อควร ระวัง ๗.สามารถอธิบายการ ออกแบบลายและการย้อม สีไหมได้แก่วัสดุอุปกรณ์ วิธีการมัดลาย/ขั้นตอน การย้อมสี ข้อควรระวังใน การมัดลายการย้อมสีไหม ตรวจสอบความถูกต้อง ของลาย ๘.สามารถอธิบายสาธิต การกรอไหมเส้นไหมยืน/ ไหมพุ่ง จุดประสงค์ของ การกรอไหม ๙.สามารถอธิบายสาธิต การม้วน/ปั่นไหม ๑๐.สามารถอธิบายสาธิต การเก็บตระกรอไหม	-ขั้นตอนการพอกไหม -ข้อควรระวังในการพอก ไหม ๔.การก๊วไหม/การแกว่ง ไหม -จุดประสงค์ของการก๊ว ไหม/การแกว่งไหม วัสดุและอุปกรณ์ -วิธีการก๊วไหม/การแกว่ง ไหม ๕.การเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ ไหมยืน -ขั้นตอนการเตรียมเส้น ไหมพุ่ง/ยืน -การออกแบบลวดลาย ของลายดอกคุณ -การร้อยหลอดเล็กเป็น พวง ๖.การคันไหม -จุดประสงค์ของการคัน ไหม -วัสดุและอุปกรณ์ -วิธีการคันไหมและข้อควร ระวัง ๗.การออกแบบลายและ การย้อมสีไหม -วัสดุอุปกรณ์ วิธีการมัด ลาย/ขั้นตอนการย้อมสี ข้อควรระวังในการมัดลาย การย้อมสีไหม ตรวจสอบ ความถูกต้องของลาย ๘.การกรอไหมเส้นไหม			
--	--	---	--	--	--	--

		๑๑.สามารถทอผ้าไหม การหวีเส้นยืนขณะทอและการเก็บกักเมื่อหยุดพักการทอ ๑๒.สามารถประยุกต์รูปแบบการขายเป็นผ้าต่างๆที่สามารถนำไปได้อย่างเหมาะสม	ยืน/ไหมพุ่ง -จุดประสงค์ของการทอไหม วัสดุอุปกรณ์ -วิธี/ขั้นตอนการทอไหม ๙.การม้วน/ปั่นไหม -วิธี/ขั้นตอน ๑๐.การเก็บตะกรอไหม -วิธี/ขั้นตอน ๑๑.ขั้นตอนการทอ การเตรียมก่ การนำหลอดพุ่ง ใส่กระสวย การเหยียบตะกอ การพุ่งกระสวย การจัดลวดลาย และแต่งริมผ้า การกระแทกฟืม การชิงหน้าผ้าให้ตึง การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่ง เมื่อเส้นไหมขาด การปรับและปล่อยเส้นไหมการหวีเส้นยืนขณะทอและการเก็บกักเมื่อหยุดพักการทอ ๑๒.รูปแบบการขายเป็นผ้าต่างๆที่สามารถนำไปได้อย่างเหมาะสม			
๓.	๓.การบริหารจัดการในอาชีพการทอผ้าไหมลายดอกคุณ	-สามารถวิเคราะห์ความต้องการของตลาดได้ -สามารถคิดคำนวณต้นทุน ผลกำไร/ขาดทุนได้ -สามารถวางแผนการจัดการเกี่ยวกับผลผลิตได้ -สามารถวิเคราะห์และบอกวิธีแก้ปัญหาค่าความเสี่ยงในการประกอบอาชีพได้	๓.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมลายดอกคุณ ๓.๑.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมลายดอกคุณ ๓.๑.๒ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการ	๑. ศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน ประเทศ และโลก จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้ ๒. แบ่งกลุ่มศึกษาวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงที่	๒	

		-บอกวิธีการป้องกันปัญหา ที่เกิดจากความเสียง	ทอผ้าไหมลายดอกคุณ ๓.๑.๓ การคิดคำนวณ ต้นทุนการทอผ้าไหมลาย ดอกคุณ	คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งหา แนวทางในการจัดการความ เสียง ๓. ฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณ ต้นทุน กาไร การจัดทำบัญชี การกำหนดราคา การส่งเสริม การขาย การกระจายสินค้า ๔. ร่วมกันอภิปราย / เสวนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน		
--	--	--	--	---	--	--

สื่อการเรียนรู้

-เส้นไหม, รางคัน, หลักคัน, ฟืม-ดอกหวี, ไน, หลอดด้ายคันตะขอเกี่ยวด้าย, ลูกหัด, สีย้อมไหม, ไม้มัด
, ไม้ขัดด้าย, เขาคูกหรือตะกอล, กระสวย-ไม้แกนมัน, คานเหยียบ/ตีนเหยียบ, สายกระตุก/กึ่งกระตุก, ระเบิดถักด้าย
, หลอดด้ายพุ่ง, หลอดด้ายยืน, ผัง, ไนปั่นด้าย, สีย้อมไหม
-ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบ
หลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากอบรม

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ลงชื่อ

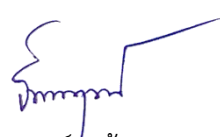

ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวอรรณ สุตาไสย์)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ

ผู้ตรวจหลักสูตร

(นางรัตนารณ ก้อนทอง)

ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน

ลงชื่อ

ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(สิรินอกชุต อธิพงษ์)

ครู

ลงชื่อ

ผู้อำนวยการหลักสูตร

(นางสาวณัฐพัชร สายไทย)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบัวเขต

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร

หลักสูตรการทอผ้าไหมลายดอกคุณ จำนวน๔๐.....ชั่วโมง (เรียนวันละ.....๕.....ชั่วโมง)

ระหว่างที่ เวลาเรียน ...๐๙.๐๐.-..๑๕.๐๐.....น.

สถานที่จัดการเรียน

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ เวลา.....	๐๙.๐๐ – ๑๕.๐๐ น.	-วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตรการทอผ้าไหมลายดอกคุณ ๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๒.ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๓. แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม ๔. ทิศทางการประกอบอาชีพ การทอผ้าไหม - ร่วมกันอภิปรายและสรุปผล / เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	เรียนวันละ ๕ ชม.
		การลงมือปฏิบัติ ขั้นตอนการผลิต วิธีทำ ขั้นตอนและการปฏิบัติงาน ๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าไหมลายดอกคุณ - กระบวนการและรูปแบบการทอผ้าไหมลายดอกคุณ ม ๒.การเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบ -ขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการทอลายดอกคุณ -การเลือกเส้นไหม -วัตถุดิบและส่วนประกอบ ๓.การฟอกไหม -วัตถุประสงค์การฟอกไหม -วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม -ขั้นตอนการฟอกไหม -ข้อควรระวังในการฟอกไหม ๔.การทอไหม/การแกว่งไหม -จุดประสงค์ของการทอไหม/การแกว่งไหม วัสดุและอุปกรณ์ -วิธีการทอไหม/การแกว่งไหม	เรียนวันละ ๕ ชม.

		๕.การเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ไหมยืน -ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ยืน -การออกแบบลวดลาย ลายดอกคุณ -การร้อยหลอดเล็กเป็นพวง ๖.การคันไหม -จุดประสงค์ของการคันไหม -วัสดุและอุปกรณ์ -วิธีการคันไหมและข้อควรระวัง ๗.การออกแบบลายและการย้อมสีไหม -วัสดุอุปกรณ์ วิธีการมัดลาย/ขั้นตอนการย้อมสี ข้อควรระวังในการมัดลายการย้อมสีไหม ตรวจสอบความถูกต้องของลาย ๘.การกรอไหมเส้นไหมยืน/ไหมพุ่ง -จุดประสงค์ของการกรอไหม วัสดุอุปกรณ์ -วิธี/ขั้นตอนการกรอไหม ๙.การม้วน/ปั่นไหม -วิธี/ขั้นตอน ๑๐.การเก็บตะกรอไหม -วิธี/ขั้นตอน ๑๑.ขั้นตอนการทอ การเตรียมกี่ การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย การเหยียบตะกอ การพุ่งกระสวย การจัดลวดลาย และแต่งริมผ้า การกระแทกฟิม การชิงหน้าผ้าให้ตึง การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่ง เมื่อเส้นไหมขาด การปรับและปล่อยเส้นไหมการหิวเส้นยืนขณะทอและการเก็บกึ่งเมื่อหยุดพักการทอ ๑๒.รูปแบบการขายเป็นผ้าต่างๆที่สามารถนำไปได้อย่างเหมาะสม	
		๑. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม ลายดอกคุณ ๒. สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมลายดอกคุณ ๓.การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการทอผ้าไหมลายดอกคุณ ๔.การคิดคำนวณต้นทุนการทอผ้าไหมลายดอกคุณ	

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วันที่/...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน

(.....)

วันที่/...../.....

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล

(.....)

วันที่/...../.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(.....)

วันที่/...../.....